

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

В умовах сучасних глобалізаційних процесів, коли Україна поступово входить у європейський культурний та освітній простір, перед вітчизняною системою освіти гостро постає питання підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Головною метою усієї освітньої системи сьогодні є підготовка такого спеціаліста, який буде здатним до надання професійних послуг на високому рівні, пошуку себе як фахівця та реалізації свого трудового потенціалу. Це, зокрема, стосується іноземних студентів, кількість яких в Україні суттєво зросла за останні кілька років.

Переважно, іноземні студенти обирають для навчання вищі медичні навчальні заклади. Дисципліни суспільного циклу не є профілюючими у медичному ВНЗ, тому на їх вивчення відводиться менша кількість годин, ніж на фахові дисципліни. Однак, роль суспільних наук надзвичайно важлива у процесі адаптації студентів на I-II курсах навчання. Саме за допомогою дисциплін гуманітарного циклу відбувається інтеграція студента-іноземця у новий для нього суспільно-культурний простір.

Зменшення кількості годин, що відводяться на вивчення гуманітарних дисциплін, спонукає педагогів, викладачів до активного пошуку інноваційних методів роботи зі студентами. Найважливішим завданням стає засвоєння якомога більшого обсягу матеріалу за визначений навчальними програмами час.

Незважаючи на те, що проблема інновацій у вищій школі є порівняно новою, дослідники неодноразово звертали на неї увагу. Так, П. Білоконний розглядає інноваційні технології у світлі модернізації вищої освіти, Л. Дудко – як засіб підготовки конкурентоспроможних спеціалістів у вищій школі, І. Зуляк вивчає застосування інноваційних технологій безпосередньо у процесі викладання історичних дисциплін. Також інноваційні технології досліджували С. Ковтун, О. Пінаєва, Г. Розлуцька, С. Стеблюк, О. Шапран, В. Шапран, І. Дичківська та ін.

О. Шапран та В. Шапран дають визначення інноваційних технологій: «Інноваційна педагогічна технологія поєднує в собі науково-обґрунтовану систему дій, операцій та процедур, які забезпечують цілеспрямоване й поопераційне впровадження різних видів педагогічних нововведень, що викликають позитивні зміни в традиційному педагогічному процесі, модернізують і трансформують його. Отже, інноваційна технологія передбачає поєднання технологічного підходу та впровадження нових ідей – інновацій» [3, с. 44].

Л. Дудко у своїх дослідженнях пропонує власне бачення умов побудови оптимальних педагогічних технологій. На її думку, такими є: «прогнозування, педагогічне передбачення особливостей процесу набуття знань, який повинен враховувати особливості тих, хто навчається, а також змісту навчання та конструювання практичної діяльності суб'єктів навчального процесу на основі теоретичного уявлення щодо

сутності педагогічного процесу, принципів його організації, нормативних критеріїв оцінки діяльності викладачів та об'єктів їхнього впливу» [1, с. 79-80].

Таким чином, інноваційні педагогічні технології покликані не лише створити ідеальний образ конкурентоспроможного фахівця, але й простежити і проконтролювати процес формування студента як висококваліфікованого спеціаліста.

Сьогодні найбільшого поширення набули модульно-рейтингові технології або технології модульного навчання, що протягом кількох останніх років активно впроваджуються у вищій школі. Суть цих технологій у наданні студентам більшої самостійності та більших можливостей для навчальної діяльності. «Вивчення теми (розділу) учбового матеріалу проводиться не по частинах на заняттях, а подається цілісно узагальненим модулем на установчих лекціях. Установчі лекції висвітлюють особливо складні, проблемні питання теми, найновіші факти і події. Активізація мислення студентів в ході лекції забезпечується, якщо лекція носить проблемний характер. Роль викладача в реалізації такої педагогічної технології змінюється – він в основному виконує роль консультанта» [2, с. 121]. Суттєвою визначальною рисою цієї технології є відведення великої частини навчального матеріалу на самостійне вивчення студентами. Наприклад, у Тернопільському державному медичному університеті (ТДМУ) імені І. Я. Горбачевського навчальний матеріал із суспільних дисциплін розподілено так: з «Історії України» 10 год. – лекції, 30 год. – семінарські заняття, 50 год. – самостійна робота студентів (≈55 %). 50 % навчального матеріалу повинні самостійно опрацювати студенти, вивчаючи «Політологію» (60 год. – загальна кількість, з них 10 лекцій, 20 семінарських занять, 30 – СРС), 45% – «Філософію» [4, с. 204].

Тому викладачі у ТДМУ імені І. Я. Горбачевського під час викладання дисциплін гуманітарного циклу акцентують увагу на поданні матеріалу за допомогою візуалізації таким чином, щоб він швидко і міцно запам'ятовувався студентами. Саме візуальне сприйняття матеріалу сприяє ґрунтовнішому його засвоєнню. Для цього активно використовуються відеофільми, презентації, творчі завдання, проектні технології. Такі форми роботи сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів та спонукають до пошуку нестандартних, творчих шляхів розв'язання навчальних завдань.

Інноваційні педагогічні технології у вищій школі є головним засобом підготовки висококваліфікованого фахівця, спроможного реалізувати себе у професійній сфері в умовах сучасного інформаційного суспільства.

Література

1. Дудко Л. А. Інноваційні технології підготовки конкурентоспроможних спеціалістів у вищих навчальних закладах / Л. А. Дудко // Вісник Черкаського університету. Сер. Педагогічні науки. – 2008. – Вип. 120. – С. 78–84.
2. Розлуцька Г. М. Інноваційні технології в педагогічному процесі вищої школи / Г. М. Розлуцька // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. – Вип. 20. – С. 121–122
3. Шапран О. Інноваційні технології в педагогіці та психології : їх сутність та різновиди / Ольга Шапран, Віра Шапран // Вісник Інституту розвитку дитини. – 2010. – Вип. 12. – С. 42–46.

4. Яцишина О. Методичні основи формування соціокультурної компетенції іноземних студентів-медиків в умовах реалізації Болонського процесу / О. Яцишина // Тенденції розвитку вищої освіти в Україні: європейський вектор. – Ч.3. – Ялта, 2012. – С. 203–207.